

Tisková zpráva

Prestižní konference ekonomického institutu CERGE-EI „Trh práce a vliv veřejných politik na hospodářský růst“ v sobotu rozebírala „uberizaci“ trhu práce i zásadní význam společenskovedního výzkumu pro kvalitu veřejných, především národohospodářských politik

Praha, 22. listopadu 2015

Včera odpoledne se v nabitém přednáškovém sále ekonomického institutu CERGE-EI uskutečnila odborná konference, na kterou přijeli diskutovat špičky světové ekonomické vědy - nositel Nobelovy ceny za ekonomii, profesor Christopher Sims, bývalý předseda ekonomických poradců prezidenta Obamy, profesor Alan Krueger, špičkový odborník na ekonomii zaměstnanosti z Princetonské univerzity, profesor Henry Farber, zakladatel německého institutu IZA, profesor Klaus Zimmermann, profesor Gérard Roland z kalifornské univerzity Berkeley a další světově uznávaní ekonomové včetně spoluzakladatele CERGE-EI, profesora Jana Švejnara.

První panel představil několik velmi objevených empirických výzkumů ze světa trhu práce. Hned v prvním příspěvku nositel Nobelovy ceny, profesor Christopher Sims, shrnul moderní ekonomické poznatky o vztahu ekonomických cyklů a produktivity práce a zdůraznil, že toho o tomto fenoménu víme stále překvapivě málo. Poukázal na velmi rozdílný vývoj těchto ukazatelů v Evropě a ve Spojených státech během poslední světové ekonomické krize.

Profesor Henry Farber se věnoval dynamice trhu práce na příkladu taxi služeb v New Yorku a poměrně nového fenoménu „uber taxi“. Představil závěry rozsáhlé studie založené na rozsáhlých datech z provozu newyorského taxi. Hlavní závěr jeho rigorózní analýzy spočívá v tom, že i taxikáři v New Yorku se více méně chovají podle klasických ekonomických modelů, navzdory donedávna vládoucí představě, že se jejich chování standardními ekonomickými modely vysvětlit nedá.

Profesor Alan Krueger přinesl zajímavý pohled na „uberizaci“ amerického trhu práce, tedy práce „na zavolání“, která se velmi liší od dlouhodobě zavedených způsobů zaměstnanosti. Tyto nové formy práce a velmi volných pracovních úvazků přinesly na americký trh zásadní změny, které se dříve nebo později dostanou do České republiky.

Profesor Štěpán Jurajda z CERGE-EI představil výsledky rozsáhlé studie reálné kupní síly mezd v téměř v 80 zemích světa na základě kupní síly mezd v řetězci McDonald's.

Profesor Gérard Roland z Kalifornské univerzity, Berkeley, se věnoval bývalým centrálně plánovaným ekonomikám včetně České republiky od počátku 90. let minulého století, ve kterých se výrazně uplatnily výzkumy prof. Švejnara a CERGE-EI. Zdůraznil význam kvality státních institucí a demokracie pro dlouhodobý ekonomický růst a kvalitu života.

V druhém panelu diskutovali významní domácí a zahraniční akademičtí ekonomové za účasti ministryně práce a sociálních věcí, Michaely Marksové. Hlavním tématem byl velký význam kvalitních a nezávislých odborných empirických analýz na formování vládní hospodářské politiky a dopad na ekonomický růst zemí. Panel moderoval Jan Švejnar, který se s týmem spolupracovníků v CERGE-EI dlouhodobě věnuje těmto analýzám využívaným ministerstvem, ČNB, OECD a Evropskou komisí. Každopádně u nás stále není tento přístup dostatečně

využívaný na rozdíl od rozvinutějších západních ekonomik, jako je například Německo, kde působí IZA. „Jedním z hlavních důvodů, proč jsem v roce 1990 spoluzaložil CERGE-EI a před sedmi lety taktéž myšlenkové centrum IDEA při CERGE-EI je, aby se tento typ výzkumu a jeho využití v hospodářské politice staly normou v České republice a ostatních tranzitivních ekonomikách,“ vysvětluje Jan Švejnar.

Konference CERGE-EI se konala u příležitosti udělení prestižní ekonomické ceny německého Institutu pro studium práce profesoru Janu Švejnarovi. Cena IZA je nejprestižnější ocenění vědy v oboru ekonomie trhu práce.

Výbor Institutu pro studium práce (IZA) udělil letos v létě v Bonnu Janu Švejnarovi prestižní cenu za výzkum v oblasti tranzitivních neboli bývalých centrálně plánovaných ekonomik a také zvláště za výzkum týkající se hospodářské politiky založené na velmi kvalitních datech a analýzách, tzv. „evidence-based policy“, která přináší konkrétní návrhy, jakým způsobem může vláda efektivně intervenovat do ekonomických a společenských procesů.

„Tento typ výzkumu je v současné době zpracováván akademickými institucemi a aktivně je využíván vládami ve vyspělých ekonomikách, neboť nezpochybnitelně přispívá k efektivnosti chodu ekonomiky. V České republice tato praxe nebyla zakotvena a v tomto ohledu je možné mé studie za posledních 25 let považovat za zásadní,“ komentuje význam studií Jan Švejnar.

Konference se zúčastnili ekonomové, studenti postgraduálního studia ekonomie na CERGE-EI, zástupci veřejné i soukromé sféry například rektor Univerzity Karlovy, Tomáš Zima, předseda Akademie věd, Jiří Drahoš, Josef Zieleniec, Jiří Rusnok, Karel Janeček a zástupci ekonomických sekcí zahraničních ambasad.

V případě zájmu o další informace se, prosím, obraťte na Přemysla Pelu z CERGE-EI, tel. 724 093 896, e-mail: premysl.pela@cerge-ei.cz

Informace o panelistech:

Prof. Christopher Sims

Christopher Sims je profesorem ekonomie a bankovníctví na Univerzitě Princeton. V roce 2011 získal Nobelovu cenu za ekonomii společně s Thomasem Sargentem za jejich práci o tom, jak rozhodnutí vlád a centrálních bank ovlivňují makroekonomiku. Mezi jeho výzkumné zájmy patří makroekonomie, ekonometrie a časové řady.

Prof. Sims je členem Výkonného a dozorčího výboru CERGE-EI od roku 2013. V rámci svého působení na Univerzitě Princeton vedl doktoranda Filipa Matějku, který v současné době působí jako výzkumník a pedagog na CERGE-EI. Filip Matějka v letošním roce získal prestižní grant ERC (Evropské výzkumné rady), jako první ve společenských a humanitních vědách v České republice.

Prof. Alan Krueger, Ph.D.

Alan Krueger je profesorem ekonomie a veřejných záležitostí na Univerzitě Princeton a přidruženým výzkumným pracovníkem amerického Národního úřadu pro ekonomický výzkum (NBER). Profesor Krueger je také ředitelem Survey Research Center Univerzity Princeton. Alan Krueger je světově uznávaným autorem mnoha studií „evidence-based policy“. Působil mimo jiné také jako předseda ekonomických poradců prezidenta Obamy a dříve také zastával pozici hlavního ekonoma na americkém ministerstvu financí. Mezi jeho výzkumné zájmy patří ekonomie vzdělání, terorismus, nezaměstnanost, příjmová rozdělení, sociální pojištění, regulace pracovního trhu a ekonomie životního prostředí.

Prof. Krueger je členem Výkonného a dozorčího výboru CERGE-EI od roku 2014.

Prof. Henry Farber, Ph.D.

Henry Farber je profesorem ekonomie a ředitelem Sekce pracovněprávních vztahů na Univerzitě Princeton. Profesor Farber je přidruženým výzkumným pracovníkem amerického Národního úřadu pro ekonomický výzkum (NBER) a výzkumným pracovníkem Institutu pro studium práce v Bonnu (IZA). Jeho současný výzkum se mimo jiné soustředí na studium nezaměstnanosti, omezení likvidity a nabídku práce, na odbory, mobilitu pracovníků, dynamiku mezd a analýzu procesu soudního řízení.

Prof. Farber je členem Výkonného a dozorčího výboru CERGE-EI (2005 – 2009 a od 2012 do současnosti).

Prof. Klaus F. Zimmermann, Ph.D.

Klaus F. Zimmermann je profesorem ekonomie na Univerzitě v Bonnu a ředitelem Institutu pro studium práce (IZA). Kromě toho je také ředitelem Německého institutu pro ekonomický výzkum, členem Německé akademie věd a výzkumným pracovníkem Centra pro ekonomický a politický výzkum ve Washingtonu (CEPR). Mezi jeho zájmy patří ekonomie trhu práce, populační ekonomie, migrace, průmyslová organizace a ekonometrie.

Corrado Giuliotti, Ph.D.

Corrado Giuliotti je ředitelem výzkumu v Institutu pro studium práce v Bonnu (IZA). Corrado Giuliotti také spolupracuje s Centrem pro populační změny (CPC) ve Velké Británii. Mezi jeho výzkumné zájmy patří ekonomie trhu práce

a aplikovaná ekonometrie se zaměřením na faktory způsobující migraci, pracovní trh a vliv migrace, asimilace imigrantů a odhadování migračních toků.

Prof. Gérard Roland, Ph.D.

Gérard Roland je profesorem na Univerzitě v Kalifornii a výzkumným pracovníkem Centra pro ekonomický a politický výzkum ve Washingtonu (CEPR). Pracuje také jako editor odborného časopisu Journal of Comparative Economics. Mezi jeho ocenění patří například Medaile Univerzity v Helsinkách, Officier de l'Ordre de Leopold II. Jeho výzkum se zabývá institucemi, kulturou a ekonomikami, reformami v Číně a Severní Koreji, Evropským parlamentem a evropskými institucemi.

Prof. Roland je členem Výkonného a dozorčího výboru CERGE-EI od roku 1996. V rámci CERGE-EI vedl více než pět doktorandů k úspěšné obhajobě disertačních prací.

Stefano Scarpetta, Ph.D.

Stefano Scarpetta je ředitelem sekce Zaměstnanost, práce a sociální věci (DELTA) v OECD. Je také výzkumným pracovníkem v Institutu pro studium práce v Bonnu (IZA) a v současné době je zároveň jedním z ředitelů výzkumného programu pro Zaměstnanost a rozvoj v institutu IZA. Mezi jeho výzkumné zájmy patří komparativní ekonomické systémy, analýza politik pracovního trhu a role regulace institucí podporující růst produktivity, kreativní destrukci a přerozdělování práce.

Prof. Jan Švejnar

Jan Švejnar je profesorem globální ekonomie a ředitel Centra pro globální hospodářskou politiku na Kolumbijské univerzitě. Je spoluzakladatelem a předsedou Výkonného a dozorčího výboru CERGE-EI a také zakladatelem think-tanku IDEA. Profesor Švejnar je výzkumným pracovníkem Centra pro ekonomický a politický výzkum ve Washingtonu (CEPR) a Institutu pro studium práce v Bonnu (IZA). Mezi jeho výzkumné zájmy patří korporátní, národní a globální správa a vliv státní politiky na firmy, trh práce a kapitálové trhy.

Prof. Švejnar je členem Výkonného a dozorčího výboru CERGE-EI od jeho založení v roce 1991. V rámci CERGE-EI se do současné doby aktivně podílí na akademické i výzkumné činnosti studentů.

Prof. Štěpán Jurajda, Ph.D.

Štěpán Jurajda
pracovníkem
k Centru pro
a k Institutu
cenou Otty
ČR. Jeho
ekonometrií

je profesorem na CERGE-EI a vedoucím vědeckým
Národohospodářského ústavu AV ČR. Je dále přidružen
ekonomický a politický výzkum ve Washingtonu (CEPR)
pro studium práce v Bonnu (IZA). V roce 2004 byl oceněn
Wichterleho pro mladé vědecké pracovníky Akademie věd
současný výzkum se zabývá aplikovanou mikroekonomií,
a ekonomii pracovního trhu.

Prof. Jurajda je členem Výkonného a dozorčího výboru CERGE-EI od roku 2004. V rámci CERGE-EI vedl více než 10 doktorandů k úspěšné obhajobě disertačních prací.

Doc. Michal Kejak, CSc

Michal Kejak je profesorem ekonomie a ředitelem Centra pro ekonomický
výzkum a doktorské studium (CERGE-EI). Je také výzkumným pracovníkem
Ekonomického institutu české Akademie věd. Mezi jeho současné
výzkumné zájmy patří makroekonomická teorie, endogenní modely
ekonomického růstu, přechod od centrálně řízené k tržní ekonomice,
makroekonomické modelování a numerické metody v ekonomii.

Doc. Kejak je členem Výkonného a dozorčího výboru CERGE-EI od roku 2007. V rámci CERGE-EI vedl více než 10 doktorandů k úspěšné obhajobě disertačních prací.

Informace o CERGE-EI:

CERGE je zkratkou anglického názvu Center for Economic Research and Graduate Education. EI je zkratkou anglického názvu Economics Institute.

CERGE-EI je společným pracovištěm Centra pro ekonomický výzkum a doktorandské studium Univerzity Karlovy v Praze a Národohospodářského ústavu AV ČR. CERGE-EI je také vzdělávací institucí v New Yorku, vlastníci tzv. Absolute Charter od Rady regentů státu New York, která uděluje tituly M.A. a Ph.D. za studium uskutečňované na CERGE-EI v Praze.

CERGE-EI propojuje vzdělávání a špičkový výzkum ve všech oblastech teoretické a empirické ekonomie, včetně oblastí spojených s ekonomickým rozvojem a veřejnými politikami.

Nezastupitelnou roli pro kvalitu instituce má Výkonný a dozorčí výbor, který je jmenován společně rektorem Univerzity Karlovy a předsedou Akademie věd ČR. Jeho členové jsou respektovaní akademičtí a vědečtí pracovníci z nejprestižnějších světových institucí. Mezi členy výboru je také několik nositelů Nobelovy ceny za ekonomii.

VÝZKUM

CERGE-EI se dlouhodobě umísťuje mezi institucemi produkujícími nejkvalitnější ekonomický výzkum v celosvětovém měřítku. Podle mezinárodně uznávaného celosvětového hodnocení ekonomických institutů a výzkumných center publikovaného Social Science Research Network (SSRN) patří CERGE-EI do 2% z 1500 institucí ve sledovanosti výzkumu a v jeho citovanosti. CERGE-EI se zaměřuje na hlavní oblasti ekonomického výzkumu, mezi jinými například na makroekonomii, mikroekonomii, ekonometrii, ekonomiku práce, tranzitivní ekonomii, behaviorální ekonomii a teorii her.

Přínos CERGE-EI pro stanovování veřejných politik například v oblasti trhu zaměstnanosti, veřejných financí, školství a rovných příležitostí je zejména v tom, že přináší názorové vstupy na základě nezávislých studií, které jsou podloženy ekonomickými analýzami a modely z relevantních empirických dat.

Se závěry výzkumů z CERGE-EI pracují mnohá ministerstva (MPSV, MF, MPO, MS), vlády České republiky a Slovenska, centrální banky a také četné nadnárodní instituce (OECD, Světová banka, Mezinárodní měnový fond).

STUDIUM

CERGE-EI nabízí prestižní doktorské studium ekonomie v americkém stylu (Ph.D. in Economics) a empiricky orientovaný program Masters in Applied Economics. Od roku 1991 zde získalo titul více než 150 PhD studentů a více než 280 MA studentů v oborech ekonomie. Většina z nich jsou dnes špičkovými ekonomickými experty, kteří působí v mezinárodních institucích (10+%) – v OECD, Světové bance, Evropské bance pro obnovu a rozvoj, EU, MMF, ve vládách a ministerstvech a centrálních bankách (20%), například v České republice a na Slovensku, ve Velké Británii, Spojených státech, na Novém Zélandu nebo v Gruzii. Pracují také v mnoha akademických institucích (30%), a to hlavně ve Velké Británii, Spojených státech, Rakousku, Rusku a Německu. Zbývající část absolventů působí v soukromém sektoru.

Ph.D. program je akreditovaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, takže absolventi získávají český i americký diplom. Zahraniční studenti obou programů, kterých je 80%, pocházejí především ze zemí střední a východní Evropy a bývalého Sovětského svazu a z nově vznikajících tržních ekonomik po celém světě. Studentů z České republiky je 20%.

Mezinárodní profesorský sbor se skládá ze špičkových ekonomů z renomovaných univerzit - Princeton, Chicago, London School of Economics, Johns Hopkins nebo Pittsburgh.

IDEA

Součástí akademického pracoviště CERGE-EI jako projekt Národohospodářského ústavu Akademie věd ČR je nezávislý think-tank IDEA (Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu), který vznikl z iniciativy a pod vedením prof. Jana Švejnara. Výzkumníci IDEA se v současnosti zajímají o následující oblasti: reforma veřejných rozpočtů, daňová reforma,

analýza penzijních systémů a jejich reforma, makropredikce vývoje české ekonomiky, vstup ČR do eurozóny, trh práce, reforma vzdělávání, zdravotnictví, zločin a právo, hodnocení výzkumu, bibliometrie. Doporučení IDEA pro veřejné politiky vychází z analýz založených na faktech, datech, jejich nestranné interpretaci a moderní ekonomické teorii.